

انگیزه

راهکاری نو برای خلق دنیابی نو

دانیل اج. پینک

مرجان فرجی

انتشارات لیوسا

فهرست مطالب

یشگفتار مترجم.....	۱۱
مقدمه ...	۱۳
بخش یک: یک سیستم عامل جدید.....	۲۷
فصل اول: ظهور و سقوط نسخه‌ی شماره‌ی دوی انگلیزه.....	۲۸
فصل دو: هفت دلیل نامؤثر بودن سیاست هویج و چماق.....	۵۵
فصل ۲ الف: نوع آی و نوع ایکس	۱۰۲
بخش دوم: سه عنصر	۱۱۹
فصل سوم: استقلال عمل	۱۲۰
فصل چهارم: تبحر	۱۵۶
فصل پنجم: آرمان	۱۸۷
بخش سوم: جعبه‌ابزار نوع آی.....	۲۱۱
قولواد نوع آی	۲۱۴
سازمانهای نوع آی.....	۲۲۴
سترنده‌زرف‌اندیشی	۲۴۴
پیراهن و مادرها و آموزگاران نوع آی.....	۲۵۳
هوست طالعه‌ی نوع آی.....	۲۶۹
محضت استادان مسلم بن شینید	۲۸۵
تحصی تحریبی نوع آی	۲۹۵

داوطلبان، عاقبت آش شله قلم کاری درست می شد، ولی محال بود محصول کارشان بتواند روی دست تولید شرکتی سودجو بلند شود. انگیزه‌ها همگی غلط از کار درآمدند. مایکروسافت همه‌ی هزینه‌ها را متقبل شد تا از موقیت محصولش پولی به جیب بزند؛ همه‌ی افراد درگیر پروژه‌ی دیگر از همان آغاز می‌دانستند که موقیت چیزی عایدشان نمی‌کند. از همه مهم‌تر، نویسنده‌گان، ویراستاران و مدیران مایکروسافت همگی دستمزد دریافت می‌کردند، درحالی که افراد سهیم در پروژه‌ی دیگر دستمزدی نمی‌گرفتند. در حقیقت، هر بار که کار مجانية ارائه می‌کردند، احتمالاً باید از جیب خود مایه‌می‌گذاشتند. این پرسش چنان‌پیش‌پا افتاده بود که اقتصاددان ماحتی عارش می‌آمد آن را به عنوان یکی از پرسش‌های امتحانی کلام‌کارشناسی ارشد خود مطرح کند. از شدت آسانی، هر کسی جواب رامی دانست.

اما خودتان می‌دانید روال کار چگونه پیش رفت.

در ۱۳۱ اکتبر سال ۲۰۰۹، مایکروسافت عرضه‌ی ام.اس.ان. انکارتا،^۱ دیسک این برنامه و دانشنامه‌ی برخط خود را که بازار را به مدت شانزده سال زیر سلطه‌ی خود گرفته بود، متوقف کرد. و یکی پدیا –الگوی دومی که به آن اشاره کردیم – در عرض تنها ن سال پس از آغاز به کار، به بزرگ‌ترین و محبوب‌ترین دانشنامه‌ی جهان تبدیل شد. و یکی پدیا دارای بیش از هفده میلیون مقاله به حدود دویست و هفتاد زبان بود که فقط مقاله‌های انگلیسی آن به سه‌ونیم میلیون عدد بالغ می‌شد. [۱]

ماجرا از چه قرار بود؟ دیدگاه جاری درباره‌ی انگیزه‌ی انسانی به سختی می‌توانست این نتیجه را توضیح دهد.

سیاستِ سیاست ترغیب و تهدید

رایانه‌ها – چه انواع غول‌آسای مورد استفاده در تجربه‌های دیسی، از جمله آی‌مک^۱ که هم‌اکنون این عبارت را دارم روی آن می‌نویسم، چه تلفن همراهی که در جیبیتان زنگ می‌زند – همگی از یک سیستم عامل برخوردارند. در پس سخت‌افزاری که آن را لمس می‌کنید و برنامه‌هایی که با آنها سروکار دارد، لایه‌ی نرم‌افزاری پیچیده‌ای وجود دارد که حاوی دستورها، پروتکل‌ها، و فرض‌هایی است که جریان روان‌همه‌ی این فعالیت‌ها را ممکن می‌سازد. ما اغلب به سیستم عامل وقوعی نمی‌نهیم و صرفاً وقتی متوجه آن می‌شویم که سیستم عامل یک جای کار به مشکل بر می‌خورد؛ جایی که سخت‌افزار و نرم‌افزاری که قاعده‌تاً باید مدیریت کند به قدری گسترش داده و پیچیده است که رسیدگی به آن از توان سیستم عامل جاری خارج است؛ و آنجاست که رایانه‌ی ما ادادرمی آورد و درست کار نمی‌کند. بعد صدای اعتراض ما بلند می‌شود. و سازندگان هوشمند نرم‌افزار، که کارشان ورفتان به برنامه‌هایست، خوشبین‌اند و دست به نگارش برنامه‌ای اساساً بهتر‌نسخه‌ی ارتقاء یافته – می‌زنند.

جامعه نیز دارای سیستم عامل است. قوانین، آداب و رسوم اجتماع، و تمہیدات اقتصادی روزمره‌ای که با آن سروکار داریم، لایه‌ی رویی دستورها، پروتکل‌ها، و مفروضات ما را درباره‌ی روند امور تشکیل می‌دهند؛ و بخش اعظم سیستم عامل اجتماع ما مستلزم بر مجموعه‌ای از پیش‌فرض‌های درباره‌ی رفتار انسان است.

در گذشته‌های دور – منظورم گذشته‌های بسیار دور است، مثلًاً پیاهه‌زار سال پیش – فرض پایه درباره‌ی رفتار انسان، ساده و مطابق با